

PIŠETA IN UREJUJETA:

Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

Poglejmo danes kako "pravično" je federalna vladala delila "Obče bogatstvo" Avstralije - kar ubogim vzame, razdeli med bogate.

Začnimo pri šolstvu. V malem budžetu so zmanjšali fond za šolstvo za 41.2 milijona in od tega so predvideli za šole 31 odstotno manj - torej 34 mil. dolarjev manj. Za univerze in za napredovanje šolstva 15.5 odstotno manj (16.4 mil.), a za študije v napredni tehniki je država dvignila fond za 37 odstotno, toda število študentov je naraslo za 52 odstotno.

V 1979 53 odstotno stroškov je šlo za privatne šole, ki jih obiskuje samo 21 odstotno šolskih otrok. Leto 1977-78 pa je država podelila na vsakega učenca v državnih šolah le 167.00 dolarjev, dočim na vsakega učenca v privatnih šolah, reci in piši, 362 dolarjev. To so otroci za katere se lahko reče, da bodo iz življenja zajemali več ali manj s srebrno žlico, kar potrja mali budžet. Iz tega je razvidno, da vlada ne podpira enakost v šolstvu nego, da gradi že od prvih šolskih let v otrocih zavest razredne razlike. Nekaj manj kot 14 odstotno študentov je sprejelo pomoč za šolanje tretje stopnje, kar je za 38 odstotno pod črto uboštva. In v današnji ekonomski situaciji študenti siromašnih družin nimajo izgleda, da bi si mogli najti v saj delno zaposlitev.

Zdaj pogledimo na dobiček, ki ga prinese proizvodnja. Več kot pol, t.j. 55 odstotno vsega dobička gre v banko inozemskih korporacij kot go General Motors Holden, Ford, Esso, BP, Sell, Utah, Caltex, Kraft, Nestle, Unilever, Mitsubishi, itd. Bogatstvo, ki prehaja od staršev na otroke iz roda v rod v izredno majhni grupi, ki pripada eliti, narašča iz leta v leto. Približno 80 odstotno prebivalstva je za stalno izključeno iz te bgrupe. Celotno visoko plačani profesionalci imajo zelo malo upanja, da bi se mogli vrniti med to elito. 70 odstotno ljudstva izda za vzdrževanje skoraj toliko kot zaslužio. Največje bogatstvo, ki pripada največjemu številu prebivalstva, sta hiša in avto, kar večina izplačuje na obroke in s tem več bogatstvo bogatašev.

52 procentov avstralskih nepremičnin (zemljišča in stavbe) pripada tej elitni grupi, ki jo je le za 10 procentov celotnega prebivalstva, in še to niso vsi domorodci. Da bi se nekdo obogatil s štedenjem je skoraj nemogoče, razen če ima kot se pravi "noro srečo".

Pred 10 leti je moglo na vsakih 10 ljudi moglo kupiti hišo 9. Danes je to mogoče samo 2 osebam na deset. Sedaj čaka na listi za državne hiše že 100.000 ljudi, prvi od teh čakajo že štiri leta. A kako dolgo bodo čakali ostali, to je vprašanje, ki mu skoraj ni odgovora.

Na vsakega od poprečnih prebivalcev Avstralije pripada 2.3 ene sobe v enem milijonu najrevnejših, dočim pride na enega od 300.000 najbogatejših 4.5 sob.

70 procentov prebivalstva izda za vzdrževanje ves svoj življenjski zaslužek. Leto 1978 je bed. vlada

zmanjšala stroške za javne zgradbe za 27 procentov. A za tiste ki so štedili do predpisane vsote za hišo, da bi jim država dodala svojo pomoč, je fed. vlada znižala tozadevni fond za 42 procentov in podajšala rok čakanja za 11 mesecev.

Komu pripada največje število delnice? Pet procentov delničarje ima 55 procentov vseh avstralskih. A ves dohodek od obresti, najemnin in dividend je porazdeljen takole: 1 procentov odraslih Avstralcov sprejema 45 procentov; 5 procentov odr. Avstralcov sprejema 83 procentov, a 10 procentov odr. Avstr. sprejema 92 procentov zgornjih dohodkov. A ostalih 84 procentov so popolnoma izključeni iz te privilegirane gurpe. A da ne govorimo o tistih, ki na borzi lahko "zaslužio", sicer ne vsak dan, po 10.000.000 dolarjev z eno potezo!

Na vrhu piramide dohodkov 10 procentov Avstralcov sprejema 30 procentov vseh dohodkov. A 20 procentov na dnu sprejema vsega 2 procentov dohodkov. (Da človeku pretrese možgane...) Da bi slika bila bolj jasna: dobiček od lastništva vsega bogatstva je ločen od dobička, ki ga sprejemajo bogataši od delnic, rent in obresti. Končen rezultat nam prokaže, da 10 procentov Avstralcov sprejema 92 procentov od vsega dobička. TO VAM JE SLIKA KAPITALIZMA. Ti ljudje niso plačani za delo nego se jim bogatstvo steka iz dediščin.

A 90 procentov avstralskih prebivalcev živi od stvarnega dela. Pogovorimo se sedaj o plačah: 56.4 procentov delavcev zaslužio manj od poprečne plače. Polovica vseh delavcev sprjema nekaj manj od 169 dolarjev na teden, 16 procentov manj kot 100 dol.

Po dohodku se pozna proizvodnja. Izdelovalec orodja zaslužio 168.50 dolari na teden. Predavatelj na univerzi dobi 300. dol. na teden. (In seveda še razne dodatke).

Od 10 procentov ljudi, ki sprejemajo po 300 dol. na teden, je največ administratorjev, ki v glavnem skrbijo za to, da upravljajo z družbo na dosego nekega višnjega podlica kot otroci iz bogatih družin.

Moški, če računamo od najvišje do najnižje plače, sprejemajo na teden 205 dolarjev, a ženske (navzlic enakopravnosti) 136 dolarjev na teden. O tej strašni razliki se zdaj vrste številne pravne bodrbe, toda kakšen bo izhod v temu konzervativnemu sistemu, je še veliko vprašanje.

Če pa omenim še na stotisoče dobrovoljnih delavcev na socialnih poljih, ki s tem, da bi pomagali revežem, ki si ne znajo sami pomagati, v resnici pomagajo ta za družbo popolnoma nezdravi sistem, potem imamo jasno sliko, da se nahajmo v zemlji, ki ji z ozirom na to, da je ena najbogatejših zemlja na svetu, res zelo mizerno skrbi za ljudstvo, ki ji hrani bogataše. O temu še drugič.

Pavla Gruden.

Mihailo Pupin

Letošnje prireditve na Slovenskem ob 125-letnici rojstva Mihaila Pupina - Posebna brošura in razstava o njegovem delu

Letošnjo 125-letnico rojstva Mihaila Pupina, znanstvenika, izumitelja in politično dejavnega človeka bomo proslavili v vsej Jugoslaviji, še posebno pa v Vojvodini, kjer se je rodil. Zaradi zaslug, ki jih ima Pupin pri urejanju naših meja po prvi svetovni vojni, bo tudi v Sloveniji vrsta prireditev, ki jih vodi poseben odbor pri svetu za znanost predsedstva republiške konference SZDL.

Tako pripravila Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije sodelovanju s Tehničkim muzejem. Raziskovalno skupnostjo Slovenije, Združenim PTT podjetjem, Iskro, Inštitutom Jožef Stefan, Gospodarsko zbornico Slovenije in drugimi razstavo v čast Mihaila Putpina. Obsegala bo 100 fotografij in okoli 20 eksponatov. Prvič jo bodo predstavili 5. oktobra letos v prostorih Iskre na Trgu osvoboditve v Ljubljani, gradivo pa naj bi se kasneje ogledali tudi v drugih slovenskih občinah. 40 fotografij bo prikazovalo znanstvenikovo življenje in delo, druge pa današnjo uporabo njegovih izumov.

Pupinovo ime in delo bo vključeno tudi v razstavo Sodobna elektronika, ki bo od 1. do 5. oktobra letos na Gospodarskem razstavišču. V katalogu, ki bo izšel v 1000 izvodih, bo kratek članek o Mihailu Pupinu in obenem tudi obvestilo o razstavi v Iskri, obletnico rojstva pa bodo organizatorji vključili tudi v strokovne simpozije. Na uvodni prireditvi bo imel ing. Salehović iz jugoslovanske skupnosti PTT podjetij 2. oktobra v Festivalni dvorani referat o Pupinovem prispevku na področju, telekomunikacij. Na 15. jugoslovanskem simpoziju o elektronskih sestavnih delih in materialih pa bo tudi referat o tehnični problematiki Pupinovih tuljav, ki jih izdeluje Iskra.

Na posvetovanju, ki bo jeseni v Novem Sadu in bo namenjeno delu Mihaila Pupina, bo imel prof. dr. Vladimir Klemenčič referat na temo "Pupin in severna meja".

Tega posvetovanja se bo udeležila tudi slovenska delegacija.

Posebno brošuro o Mihailu Pupinu pripravlja inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani skupaj z gibanjem "Znanost mladini" in drugimi. Tematika bo razvrščena na tri dele in sicer bo obsegala poglavja o mejah, o kmetijskem projektu Jugoslavije in Pupinove izume ter njihovo uporabo v slovenskem gospodarstvu. Del temeljnega gradiva bodo sestavljali brošure skušali dobiti v Združenih državah Amerike.

Ker praznovanje 125-letnice rojstva ni omejeno le na določen čas, temveč je temu posvečeno vse letošnje leto, mnoge prireditve pa bodo tudi v letu 1980, je bila seveda že vrsta srečanj in tekmovanj povezanih s Pupinovim imenom. Junija je bilo 13. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije, na katerem je okoli 600 mladih prikazalo 170 raziskovalnih nalog. Ob tej priložnosti je bil natisnjen plakat s podobo Mihaila Pupina, o izumitelju pa je spregovoril prof. dr. Anton Moljk. Njegov prispevek bo tudi objavljen v brošuri. V Radovljici je bilo prav tako pretekli mesec 15. zvezno srečanje mladih tehnikov Jugoslavije, na katerem je 300 mladim udeležencem in 200 motorjem ter predstavnikom tujih delegacij spregovoril o Mihailu Pupinu in njegovem prispevku pri oblikovanju naših meja inž. Leopold Pernuš, predsednik radovljiške občinske skupščine.

Zr maja pa je bilo 3. republiško srečanje mladih tehnikov Slovenije v Domžalah, kjer je predsednik domžalske občinske skupščine Jernej Lenič poudaril pomen Mihaila Pupina pri razvoju znanosti.

Življenje in delo Mihaila Pupina je na ostrovrstevni plenarni seji 23. letne konference jugoslovanske zveze za elektrono, telekomunikacije, avtomatizacijo in nuklearno tehniko (ETAN) ki je bila sredi junija v Mariboru, prikazal v daljšem referatu dr. Branimir Lolić iz Inštituta Mihaila Pupina iz Beograda.

PEŠEC

Dovolj sem se nagledal tega božjega sveta
Rad sem se sprehajal po njem
težko se bom razstajal z njim
Nikoli nisem šel po ravni poti k cilju
S komolci se nikamor rinil
Iskal ničesar kar je daleč
le to kar blizu je iskal sem
in se na tihem radoval
in kot pri kratkem stiku
iskrenje in žarenje čutil
Naprej sem hodil se nazaj obračal
patron stvari zgubljenih in iskanih
patron stvari vsakdanjih in že redkih
patron odbleskov upanj radosti
patron čudes - mehurčkov nad vodo
ki bi brez njig ta svet ne bil več svet
ljubezen ne ljubezen in življenje ne življenje.

Češki pesnik Vilem Zavada
(prevodel Oton Berkopec)

ODPADKI GREDO V STROJE

Mariborska Surovina bo zgradila tovarno za predelavo plastičnih in tekstilnih odpadkov

Surovina Maribor - TOZA regeneracija bo zgradila tovarno za predelavo plastičnih in tekstilnih odpadkov. Predvidena naložba obsega graditev nove proizvodne dvorane in nakup opreme za predelavo odpadkov iz termoplastov, predelavo - pranje onesaženih tekstilnih odpadkov in predelavo očiščenih tekstilnih odpadkov v industrijsko vato. Zbiranje in predelava odpadkov je dejavnost posebnega družbenega pomena, ki je v skladu s smernicami družbenega plana razvoja SRS v obdobju 1976-80 in predstavlja neposredno uresničitev prednostnih nalog na področju varstva okolja in proizvodnje sekundarnih surovin. Predračunska vrednost investicije znaša 143.876.000 dinarjev.

Kritično, odprto in svobodno gledališče

Ob koncu sezone in o načrtih za novo gledališko leto 1979 - 1980 je Bojan Štih, ravnatelj in umetniški voda mariborske Drame, povedal:

"Ko smo oblikovali program za prihodnjo in naslednje sezone, je naše delo temeljilo na treh spoznanjih: želimo biti gledališče za gledalca in ne več zgolj za "abonenta", ki je ponavadi le pasivni adept določene programske, dramaturške in ravnateljske rutine: želimo biti gledališče igralce, razcveta njegovega umetniškega pomena in značaja; in nazadnje želimo biti gledališče, ki v svojem repertoarju in slogovno odrski upodobitvi posameznih dramskih del išče slovensko identiteto v evropskem umetniškem, gledališkem in kulturnem prostoru ter hkrati odkriva tudi evropsko identiteto v slovenski literarni gledališki tradiciji in sposobnosti. Gre nam tedaj za kritično, odprto in svobodno gledališče, ki izvira iz ljudske fantazije, hrepenenja in sle in ki se vanje tudi neprestano vrača".

Igralec naj bo v središču umetniške pozornosti - suvereni oblikovalec in uresničevalec dramatikove izpovedi, igralec, ki ni več le instrument predstave, ampak njen soavtor.

Posebej pa Bojan Štih poudarja, da v mariborski Drami ukinjajo vrednostno, programsko in funkcionalno razlikovanje med tako imenovanim velikim in tako imenovanim malim odrom. "Naš program je gledališka enotnost in enakost tako "Protokola" kot predstav v Kazini, tako v malem gledališču kot v veliki dvorani. Zato program na nobenem od naših odrov ne pomeni razreševanja zasebnih zadreg, marveč temelji na izpolnjevanju skupnih umetniških zamisli in nalog".

Oče slovenskega stripa

Strip, ki ta čas preplavlja svet, je že leta 1914 tako navdušil slovenskega slikarja Sašo Dobrilo, da se mu je za precej časa skoraj popolnoma posvetil. Če bo kdo pisal zgodovino slovenskega stripa, bo moral nedvomno ugotoviti, da je njegov prvi avtor Ljubljancan Dobrila, ki je leta 1941 objavil v "družinskem tedniku" prvi zares slovenski strip "Mačji grad".

Ko je po osvoboditvi študiral v Pragi, se je tam spoznal s češkim mojstrom lutkovnih filmov Jiržijem Trnko. Dobrila se je navdušil nad njegovimi animiranimi filmi in je po vrnitvi v Ljubljano postal eden izmed prvih avtorjev slovenskega lutkovnega filma, ki mu je ostal zvest do današnjih dni. Za "Trglav film" je narisal nekaj prvih metrov slovenskega animanega filma, za isto podjetje

pa je posnel tudi prvi lutkovni film "Sedem na mah".

V prvi polovici šestdesetih let je narisal svoj najbolj znan strip "Argonavti" za Ljubljanski dnevnik, ki ga je kasneje objavil še v katerih drugih domačih in tujih časopisih. Zanimivo je, da je Dobrila skušal preveriti vse, kar je narisal v tem stripu. Tako je našel celo ostanke poti, kjer so po vsej verjetnosti Argonavti vlekli svojo veliko ladjo prek kraških gričev k morju.

Za prvi slovenski tednik s stripi "Zvitorepec" je narisal strip "Sad maščevanja", katerega zgodba se odvija v času rimske Emone. Dobrila je dolge tedne preždel v muzejih, kjer je proučeval dokumente o življenju v Emoni pred dvema tisočletji.

Zdaj poučuje Saša Dobrila v ljubljanski šoli Vita Kragherja likovno vzgojo in vodi tam poleg tega še filmsko sekcijo.

In ne vpelji
me v
skušnjava...

"Tudi bogoslovci so samo ljudje, bi lahko zapisali čisto brez zlobe pod tole ljubko in tako zelo človeško počitniško fotografijo..."

GLAVE IN VREČE

Polna glava - prazna vreča
oj, nesreča!
Prazna glava - polna vreča
kakšna sreča!
Polna glava - polna vreča
traparija!
Prazna glava prazna
vreča goljujija!

TRDOŽIV

VELIKA BEKSTVA

Devetog decembra 1910. godine nemačka vojna policija uhapsila je Šarla Liksa u trenutku kad se brodom iz Konstancie prevezao preko Bodenskog jezera i iskrcio u Fridrihshafenu.

Kapetan Šarl Liks bio je jedan od najvećih francuskih obavestajaca. Bio je visok, otmenog držanja i simpatičnog lica. Govorio je nemački, italijanski i francuski tako da niko nije mogao zaključiti koji mu je jezik maternji.

Nemački kontraobavestajci su ga odavno pratili. Znali su da ga naročito zanimaju nove fabrike kod Fridrihshafena u kojima su Nemci gradili ogromne vazdušne lađe, "cepeline" koji će u budućem ratu bombardovati Pariz. Verovali su da je on već u Fridrihshafenu uspostavio veze preko kojih će dobiti podatke o svemu što je "Drugi biro" zanimalo. Uhapsili su ga da to osujete, mada protiv Šarla Liksa nisu imali nikakvih opipljivih dokaza.

Šest meseci Nemci nisu objavili njegovo hapšenje. Uzalud su nastojali da od njega izvuku bilo kakvo priznanje. Iako im to nije uspelo, izveli su ga na vojni sud u Lajpcigu i pomoću dva tri lažna svedoka osudili, 20. juna 1911. godine, na šest godina zatočeništva u tvrdom zamku Glad u Donjoj Šleziji.

Ko Baron Trenk

Šarl Liks je znao da je od mnogih zatočenika iz Glaca u njegovoj dužoj istoriji uspeo da pobjegne samo jedan: slavni baron Trenk!

Baron Trenk je pobjegao u božićnoj noći! - razmišljao je i čvrsto odlučio - Kad je mogao on, zašto ne bih i ja? Pobeći ću najkasnije do Nove godine!

Nad Evropom su se već uveliko valjali mračni oblaci rata, ali je još vladao mir, pa su šefovi i stražari tvrđave Glac bili malo opušteniji. Zašto i ne bi? Liksova ćelija nalazila se na trećem spratu kamene tvrđave. Imala je dva prozorčića s vrlo debelim rešetkama, a i ti prozori gledali su na malo dvorište, okruženo visokim zidovima, tako da je ličila na bunar. Spratovi u tvrđavi bili su međusobno razdvojeni debelim vratima s ogromnim katancima.

Stražari su danju i noću ujednačenim koracima obilazili duboke šančeve oko tvrđave. Uza sve to vojnici-ključari su po nekoliko puta u toku dana, ali svaki put u drugo vreme, obilazili ćelije, da bi mogli iznenaditi

BEZ LIMUNA NEMA SLOBODE

U konvencionalnom pismu porodici Zatočenik Šarl Liks je nevidljivim mastilom, između redova, ispisao važnu poruku. Bilo je malo verovatno da će je cenzura otkriti, ali - hoće li to poći za rukom onima kojima je upućena!

zatočenike u nekim sumnjivim namerama.

Ne, iz tamnice Glac je bilo nemoguće pobeći. Zašto onda ne bi tamničari bili ljubazni? Zašto ne bi Šarlu Liksu dozvolili da, s vremenom na vreme, šalje pisma svojoj porodici i da primi koji paket sa suvom hranom, ponekom knjigom, ili nekom drugom sitnicom? Naravno, pisma i pakete su cenzori vrlo savesno pregledali.

Šarl Liks je bio Francuz, a poznato je da su Francuzi gurmanci. Francuski špijun je objasnio da ne može da proguta nijedan zalogaj bilo čega ako nije začinjeno limunovim sokom. Zamolio je da mu se za novac s kojim je bio uhapšen svakog dana kupuju po dva tri, pa i više limunova. Kad je čuo za taj zahtev, komandant Glaca je samo slegao ramenima i naredio da se tom limunodžderu, kako je rekao, donose limunovi.

U prvom pismu kapetan Liks je obavestio ženu da je živ i zdrav, da strašno čezne za njom, braćom i sestrama, da s njim postupaju više nego dobro, da mu čak svakog dana donose limunove bez kojih on ne može ni da zamisli bilo kakvo jelo. Zamolio je ženu da mnogo pozdravi dr Greleja, a onda je još jednom pomenio limunove i zamolio ženu da mu pošalje nešto novaca, pošto njegov neće dugo trajati, kako bi i sledećih pet i po godina robijanja mogao da kupuje limunove.

Kapetan zakazuje sastanak

Cenzori nisu znali da Šarl Liks nije nikakav obožavalac limunova. Njegova žena i njegov prijatelj dr Grelej, spretan, do mišljat čovek i vrstan hemičar, znali su da Šarl cedi limun samo na ribu i školjke.

Kad je madam Liks dala pismo dr Greleju i pomenula čudno trabunjanje svog muža o limunovima, hemičar se zamislio. Dugo je šetao po salonu češkajući bradu. Onda je bez reči zgrabio pismo i gotovo potrčao u kuhinju. Nadneo je pismo

nad upaljeni štednjak. Posle nekoliko trenutaka uzbuđeno je uzviknuo:

- To je. Taj naš Šarl je pravi davo! On i limunovi? Znao sam da nešto hoće s tim limunovima. Po gledajte!

Pružio je ženi pismo. Ona je začuđeno buljila u sive retke koji su se, pod uticajem toplote, pojavili između redova pisanih crnim mastilom.

"Odmah u hotelu 'Kruna', u Fridrihshafenu, podigni moj prtljag. Znaš kome ga treba predati. Ako pročitaš ove redove napisane nevidljivim mastilom od limunova soka, pošalji mi 'Napoleona' Frederika Masona.

- Masonov 'Napoleon'! - uzviknu madam Liks. - Pa on tu knjigu uopšte ne tripi!

- Zato je i traži - osmehnu se dr Grelej. - Odmah ćemo mu je poslati!

Kad je dve nedelje kasnije kapetan Liks dobio Masovnu knjigu, znao je da su u Francuskoj pročitali njegovu tajnu poruku.

Prepiska "nevidljivim mastilom" se nastavila. Kapetan je, jedno za drugim od žene dobio: veš i peškire od tankog, ali vrlo čvrstog platna od kojeg je mogao da napravi konopac: u koricama jedne knjige stigla je tanka montažna pila za železo: u decembru je dobio kalendar za 1912. godinu i u njegovim kroicama lažni pasoš i kartu doline Vajs.

U međuvremenu je od komada čvrste žice koju je izvukao iz kreveta napravio kalauz. Pomoću njega je jedne noći, čim je prošla kontrola, otključao

ćeliju, bosonog dotrčao do debelih vrata otključao velike katance i spustio se na drugi sprat. Ušunja se u jednu praznu ćeliju u kojoj prozor nije gledao na slobodnu padinu. Zatim se, zaključavajući za sobom

katance i brave, vratio u svoju ćeliju.

Bio je zadovoljan. Kalauz je otvarao put, rešetka na prozoru ćelije na drugom spratu neće odoleti njegovoj testeri, doseći će do zemlje.

Seo je i napisao kući konvencionalno pismo. Zatim je limunovim sokom dodao između redova:

"Čekajte me 31. decembra na lionskoj stanici!"

Srećna nova godina

Dvadeset sedmog decembra uveče zatočenik je, mimo običaja, slistio svu večeru. Čim je tamničar odneo posuđe, kapetan Liks je sastavio testeru, omotao oko tela konopac, izvukao iz slamarice pasoš i mapu. Zatim je od jednog jastuka i jednog čebeta napravio figuru nalik na ljudsko telo i pokrio je drugim čebetom. Preko stolice je složio jedno od odela i pod nju stavio par cipela.

Tiho i bruo je otključao ćeliju i zaključao je za sobom, a zatim se osvrnuo. Ako stražar naide, učiniće mu se da zatvorenik spava.

Bez teškoća se spustio na drugi sprat. Tri sata mu je bilo potrebno da prestruže rešetke na prozoru. Vezao je konopac za jednu prečagu i, skupivši se

koliko je god mogao, progurao se kroz uzani prozor. Kliznuo je u mračnu dubinu. Kad je nogama dotakao čvrsto tle, pribio se uza zid. Stražar je upravo zastao na stazi dva metra niže. Liks se ukočio kao kip. Stražar dunu u smrznute ruke i pode dalje. Kapetan odjednom oseti kako ga probija studen. Čučnuo je i skočio na mesto gde je maločas zastao stražar.

Drugi stražar mu je stazom koja je išla oko

pomoću njega i toalet papira napravi grbu koja mu je potpuno izmenila figuru.

Graničari su samo ovlaš bacili pogled na njegov pasoš. Dvadeset osmog decembra predveče bio je na bečkoj stanici. Bio je umoran, ali vrlo hladnokrvan, pa je otišao u hotel da se odmori do sledećeg voza. Spavao je do ponoći, a onda se na stanici ukrcao za voz koji je, preko Italije i Švajcarske, išao za Pariz.

čitavog zamka, koračao u susret. Kapetan zadiže kragu na kaputu i pode prema njemu. Kad je bio na korak od stražara, reče na čistom nemačkom:

- Đavolska zima noćas, zar ne?

Stražar nešto nerazumljivo progunda i prode. Liks požuri niz brdo prema gradiću Glac. Ude u stanicu i zatraži kartu do grznice. Ne do francuske, toliko neoprezan nije bio. Do austrijske.

Kupe i koji je ušao bio je prazan. Begunac to iskoristio da od svojih drgačkih galskih brkova napravi brčice a'la Klerk Gebel. Zatim izvuče iz džepa klupče kanapa i

Trideset prvog decembra 1912. godine na peronu lionske stanice nervozno su šetkali tamo-amo madam Liks, kapetanova dva brata i sestra, dr Grelej i jedan oficir iz "Drugog biroa". Stigao je poslednji voz tog dana iz inostranstva. Među putnicima nisu spazili kapetana.

- Neće doći! - žalosno je prošaputala madam Liks.

- Nije uspeo! Jedan čovek s grbom, sa šeširom natučenim na čelo sve do naočari, pride joj šepajući, pa se odjednom uspravi, skide naočari i šešir i gromko se nasmeja. - Šarl! - vrisnu mladom Liks i baci mu se oko vrata.

Rvači, Džudisti!

Svi zainteresovani koji znaju jugoslovenski, turski i grčko - rimski stil u rvanju, takođe i oni koji imaju osnovne pojmove i dobro izvode Džudo i Karate...

DOBRA NOVČANA NAGRADA!

Za sve informacije, nazvati radnim danom posle 6.30 pm. A SUBOTOM I NEDELJOM CEO DAN.

Telefon:

793 3072 MELBOURNE

Manager
A. Memed